

Materiál na rokovanie

Materiál č.:/2016/12

12. zasadnutia

Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda

v VII. volebnom období

Dunaszerdahely Város Képviselő-testület

12. ülésének beterjesztett anyaga

a VII. választási időszakban

**Zabezpečenie sociálnych služieb krízovej intervencie v budove, ktorá sa využíva ako
Nocľaháreň**

***Válsághárító szociális szolgáltatások biztosítása a Hajléktalanszálló működtetése céljából
bérelt épületben***

Predkladá : JUDr. Zoltán Hájos, primátor mesta

Beterjeszti:

Preverila: Ing. Júlia Bubniaková, prednosta úradu

Ellenőrizte:

Zodpovedá: Mgr. Timea Molnár, vedúca odboru školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry

Felelős:

Návrh na uznesenie:

**Mestské zastupiteľstvo Dunajská Streda po
prerokovaní predmetu návrhu**

Határozati javaslat:

A/ **Berie na vedomie** informácie o zabezpečení sociálnych služieb krízovej intervencie v budove, ktorá sa využíva ako Nocľaháreň

B/ **Schvaľuje návrh na registráciu** sociálnej služby krízovej intervencie, ktorým je poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni, v zmysle § 62 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

C/ **Schvaľuje zámer mesta predĺžiť nájomnú zmluvu s prenajímateľom budovy Železnice Slovenskej republiky, Klemensová 8, 831 61 Bratislava do 31.12.2019 a zámer prevádzkovania budovy súp. č. 4028 vrátane prísluších pozemkov par. č. 206, parcela**

registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 407 m², par. č. 207/1, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 555 m², par. č. 207/8, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 15 m², par. č. 207/14, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 21 m², vedených na LV č. 3111 Okresným úradom Dunajská Streda – Katastrálny odbor

Zabezpečenie sociálnych služieb krízovej intervencie v budove, ktorá sa využíva ako Nocľaháreň

„Pomôcť sa dá len tomu, kto si chce dať pomôcť!“

Bezdomovectvo je svojou podstatou poruchou sociálneho fungovania, čiže poruchou rovnováhy medzi kapacitou zvládania jedinca a požiadavkami prostredia. Problémy bezdomovectva a chudoby v prvom rade treba riešiť systémovo a komplexne z hľadiska sociálnej politiky.

I. SOCIÁLNA POLITIKA MESTA DUNAJSKÁ STREDA

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dunajská Streda na roky 2015-2020 stanovuje v rámci sociálnej oblasti za účelom zabezpečenia starostlivosti o spoločenské skupiny, ktoré vyžadujú pomoc, aktivitu Vytváranie podmienok pre starostlivosť o bezdomovcov.

Na 40. zasadnutí Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda konaného dňa 8.4.2014 v Dunajskej Strede uznesením č. 40/627/2014 Mestské zastupiteľstvo Dunajská Streda schválilo materiál *Komplexné riešenie problému bezdomovcov žijúcich na území mesta Dunajská Streda*. Posledná časť uvedeného schváleného materiálu znie:

„Ak chceme systémovo riešiť problematiku bezdomovectva, pomáhať ľuďom na ulici začleniť sa do spoločnosti, prvoradou úlohou by bolo vytvoriť im pracovnú príležitosť a zároveň poskytnúť im ubytovanie, veď je nepredstaviteľné, aby neupravený, neumytý človek išiel z ulice do roboty a z roboty by sa vracal na ulicu. Bolo by však naivné myslieť si, že každý bezdomovec by s radosťou prijal príležitosť zamestnať sa. Z tohto dôvodu by sme mohli zabezpečiť bezdomovcom, ktorí o ňu prejavia záujem, zapojiť sa do pracovnej činnosti vo forme menších obecných služieb.

Tým, ktorí o ňu prejavia záujem, by sme mohli ponúknuť celoročné ubytovanie v centre (kde by bola aj nocľaháreň) so zabezpečením súkromia napr. v izbách vo dvojici. Podmienkou by bola, aby bezdomovec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a poberal dávku v hmotnej núdzi. Časť režijných výdavkov spojených s ubytovaním by si hradili klienti/bezdomovci sami z dávky pomoci v hmotnej núdzi,

z príspevku na bývanie. Tým by sme mohli vytvoriť dvojstupňové riešenie bývania bezdomovcov.“

Ďalšie aktivity riešenia bezdomovectva:

- naďalej pokračovať v terénnej sociálnej práci,
- vytvoriť sieť so zastúpením všetkých organizácií, ktoré majú snahu riešiť otázku bezdomovectva v meste,
- zriadenie centra - vytvorenie priestoru pre komplexné zabezpečenie ubytovania, priestoru pre poskytovanie poradenstva (pracovné, sociálne, právne), ako aj priestoru pre výdaj stravy, v optimálnom prípade aj vytvorenie priestorov strediska osobnej hygieny,
- zabezpečenie pracovných príležitostí s cieľom možnosti zamestnať sa a tým umožniť opätovné začlenenie sa spoločnosti.

V nadväznosti na uvedený materiál na 8. zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 29.9.2015 Mestské zastupiteľstvo v Dunajskej Strede schválilo „*Návrh na zriadenie nočľahárne pre bezdomovcov a útulku - núdzového ubytovania pre osoby a rodiny v kritickej životnej situácii za účelom poskytnutia nočľahárne pre bezdomovcov a núdzového ubytovania - útulku pre osoby a rodiny v kritickej životnej situácii, v záujme realizácie strategického zámeru mesta - Komplexného riešenia problematiky bezdomovcov žijúcich na území mesta Dunajská Streda*“. Oddeleniu sociálnych vecí odboru školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry Mestského úradu v Dunajskej Strede uložilo metodicky riadiť a koordinovať poskytované služby v zariadení a zároveň poverilo spoločnosť Municipal Real Estate Dunajská Streda, s.r.o., Alžbetínske námestie 1203, 929 01 Dunajská Streda prevádzkovaním budovy súp. č. 4028 vrátane prísluších pozemkov par. č. 206, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 407 m², par. č. 207/1, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 555 m², par. č. 207/8, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 15 m², par. č. 207/14, parcela registra C, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 21 m², vedených na LV č. 3111 Okresným úradom Dunajská Streda – Katastrálny odbor, pričom ročné nájomné vyššie uvedených nehnuteľností vo výške 11.000,- € (slovom: jedenásťtisíc eur) bez DPH, t.j. + DPH podľa platných právnych predpisov, režijné náklady spojené s prevádzkovaním vyššie uvedených

nehnutelností hradí spoločnosť Municipal Real Estate Dunajská Streda, s.r.o. na vlastné náklady.

Municipal Real Estate Dunajská Streda, s.r.o od 15.12.2015 je na základe Nájomnej zmluvy č. 813664011-8-2015-NZP uzavretej dňa 9.12.2015 prenajímateľom budovy Železníc Slovenskej republiky, Klemensová 8, 831 61 Bratislava. Budova sa využíva výlučne za účelom poskytnutia nocľahárne pre bezdomovcov a núdzového ubytovania pre osoby v kritickej situácii.

Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2016-2020 pre naše mesto bol schválený Mestským zastupiteľstvom v Dunajskej Strede dňa 24.11.2015, ktorého východiskovým dokumentom je okrem iných aj Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015 – 2020, ktorá pre okres Dunajská Streda v oblasti poskytovania sociálnych služieb odporúča budovanie/poskytovanie absentujúcich služieb v nadväznosti na existujúce druhy služieb, v závislosti od finančných a personálnych kapacít okresu.

V rámci rozpočtu mesta Dunajská Streda sa každoročne vyčleňujú finančné príspevky na zabezpečenie pomoci aj pre bezdomovcov.

V zmysle platného Všeobecne záväzného nariadenia mesta Dunajská Streda č. 7/2014 občanom s trvalým pobytom v našom meste, ktorí majú nedoplatky voči mestu, sa nemôže poskytnúť jednorazová dávka ani sociálna pomoc, preto Oddelenie sociálnych vecí MsÚ v Dunajskej Strede od roku 2011 vytvára sieť dobrovoľníkov pre pomoc bezdomovcom, ktorých okruh sa neustále rozširuje.

II. NOCĽAHÁREŇ

Nocľaháreň pracuje na báze nocľahárne pre dospelých mužov a ženy, ktorí sa ocitli bez prístrešia. Spočiatku bol prevádzkovaný od 20,00 hod. do 6,00 hod. nasledujúceho rána sedemkrát v týždni, od januára 2016 od 19,00 hod. do 08,00 hod. nasledujúceho dňa. So službukonajúcimi pracovníkmi v nocľahárni sme v pravidelnom kontakte.

Nocľaháreň ponúka klientovi možnosť hygieny, ošatenia, opratia, stravy a nocľahu. Podmienkou je abstinencia od alkoholu a iných omamných látok. Naši zamestnanci

zabezpečujú aj sociálnu starostlivosť, ktorá je poskytovaná formou sociálnych služieb, poradenstva a prevencie.

Sociálne služby spočívajú v poskytovaní pomoci pri vybavovaní dokladov, pracovných príležitostí, sociálnych dávok, dôchodku.

Sociálne poradenstvo je poskytované formou konzultácií s cieľom odstránenia alebo zmiernenia negatívnych návykov, či spôsobov správania sa klienta, a jeho začlenenia sa do spoločenského rámca. Poskytuje sa pomoc pri reálnom zhodnotení možností klienta na trhu práce.

Sociálna prevencia zahŕňa resocializačnú činnosť (dodržiavanie pravidelného harmonogramu spoločného stravovania, denné upratovacie práce v nocľahárni podľa organizovaného rozpisu).

Poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni a útulku sa zabezpečuje podľa nasledovných dohodnutých podmienok:

- pre klientov *v nocľahárni* sa poskytujú sociálne služby: ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo, nevyhnutné ošatenie a obuv. Utvárajú sa podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, výdaj stravy alebo výdaj potravín;
- pre klientov *v útulku* sa poskytujú sociálne služby: ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pracovná terapia, nevyhnutné ošatenie a obuv. Utvárajú sa podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

Poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni môže byť ukončené:

- a) pri hrubom porušení domového poriadku resp. iných vnútorných noriem – okamžite
- b) v prípade úmrtia klienta.

Za hrubé porušenie domového poriadku sa považuje najmä:

- a) požívanie alkoholu alebo iných omamných látok v nocľahárni,
- b) arogantné správanie, slovné a fyzické napádanie službukonajúcich zamestnancov a klientov v nocľahárni,
- c) poškodzovanie objektu a vybavenia nocľahárne.

V sociálnej práci s touto cieľovou skupinou je nevyhnutný "ľudský prístup", vytvorenie a upevňovanie vzťahu zameraného na neustálu motiváciu k zmene životných postojov, ktoré prinášajú zlepšenie kvality života. Podľa nasledujúcej tabuľky je možné konštatovať, že terénna sociálna práca v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb má efekt a počet prijímateľov, ktorí aspoň raz využili sociálnu službu, má stúpajúcu tendenciu.

Využitie kapacity zariadenia - Sociálne služby v Nocľahárni od 15.12.2016 do 31.05.2016

Dátum	Štatistika stravy: večera	Štatistika: nocľah	Štatistika stravy: raňajky
15.12.2016 – 31.12.2016	48	44	-
01.01.2016 – 31.01.2016	208	196	19
01.02.2016 – 29.02.2016	231	223	66
01.03.2016 – 31.03.2016	291	282	74
01.04.2016 – 30.04.2016	369	366	85
01.05.2016 – 31.05.2016	334	324	46

Kapacita zariadenia je 12 miest, pre prijímateľov sociálnej služby sú určené štyri izby.

Nocľaháreň od začiatku otvorenia bola kapacitne využitá prakticky na 100%, niektorí klienti stabilne využívali túto možnosť pomoci.

Mesto Dunajská Streda pri poskytovaní sociálnej služby zabezpečuje službu vrátnice, od 8.00 hod. do 16.00 hod. a dozor od 19.00 hod. do 8.00 hod., upratovanie ubytovanými, posteľ, posteľné prádlo, podmienky k vykonaniu osobnej hygieny, denne teplé jedlo, sociálne poradenstvo.

Nocľaháreň sa nám podarilo zariadiť pomocou sponzorských darov, teplú stravu sme taktiež zabezpečili s pomocou sponzorov.

Po skončení projektu „Skvalitňovanie výkonu terénnej sociálnej práce a jej dopad na klienta, jeho rodinu a komunitu“ od 1.12.2015 MsÚ Dunajská Streda zamestnáva 1 terénneho sociálneho pracovníka vyslovene pre prácu zameranú s marginalizovanými skupinami, s bezdomovcami.

III. KLIENTI NOČIAHÁRNE

Veková štruktúra klientov: Vo vekovej skupine do 30 rokov bolo 8 klientov, do 40 rokov bol 1 klient, do 50 rokov 6 klientov, do 60 rokov 7 klientov a nad 60 rokov 1 klient.

Štruktúra klientov podľa príjmu:

- dvaja klienti, ktorí sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, poberajú dávku v hmotnej núdzi, z toho jeden príspevok k dávkam,
- traja klienti poberajú starobný dôchodok,
- jeden klient invalidný dôchodok,
- štyria klienti sú zaevidovaní ako uchádzači o zamestnanie, ich žiadosť o poskytnutie dávky v hmotnej núdzi je buď v štádiu vybavenia alebo hľadajú prácu,
- jeden klient sa dostal do vyšetrovacej väzby,
- ďalší klient do výkonu trestu odňatia slobody,
- dvaja klienti pracujú na dohodu,
- jeden klient zomrel,
- jedna klientka je mladá dospelá do 25 rokov, má trvalý pobyt v našom meste, nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, lebo sa považuje za spoluposudzovanú osobu s rodičmi (s matkou),
- ostatní klienti financie získavajú nepravidelnou prácou – brigádami, čiernou prácou.

Príčiny bezdomovectva klientov: Medzi najčastejšie príčiny bezdomovectva našich klientov patria strata trvalého bývania, finančná núdza, nezamestnanosť, vysoké životné náklady, alkoholizmus. V jednom prípade návrat z výkonu trestu odňatia slobody, resp. ukončenie pobytu v resocializačnom zariadení.

Zamestnanci oddelenia sociálnych vecí Mestského úradu Dunajská Streda (ďalej len oddelenie) spolu s pomocou Mestskej polície Dunajská Streda zmapovali bezdomovcov

v teréne v decembri 2015 a v januári 2016 s cieľom informovať ich o možnostiach využitia služieb ako prenocovanie, stravovanie a vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny v nocľahárni. V teréne však sociálni pracovníci zaznamenali aj odmietavý postoj ľudí bez domova.

Každému klientovi je zároveň poskytnuté aj poradenstvo, ktoré je východiskovým bodom pri prvom kontakte s ľuďmi bez domova. V zložitejších prípadoch je poradenstvo a odborná pomoc poskytovaná na oddelení. Poskytujeme informácie, ktoré u klientov absentujú a môžu prispieť k vyriešeniu ich aktuálneho problému. Sociálnym poradenstvom určujeme a diagnostikujeme príčinu sociálneho problému klienta, stanovíme plán pomoci, orientujeme sa v probléme a motivujeme klientov k zmene.

Sociálny pracovník pri vykonávaní terénnej sociálnej práce používal bežné metodické postupy ako rozhovor, pozorovanie, analýza prostredia, diskusie, sieťovanie (spolupráca s inými inštitúciami). Podľa vzťahu k procesu práce s klientmi bola využívaná metóda priamej práce s klientom, metódy nepriamej práce s klientom a podľa spôsobu zoskupenia klientov metódy práce s jednotlivcom a so skupinou. Skupinová práca sa zrealizovala trikrát za uplynulé obdobie, 16.03.2015, 30.03.2015 a 05.05.2015. V rámci skupinovej práce klienti porozprávali svoj životný príbeh, z akého dôvodu sa dostali do tejto situácie, boli informovaní o možnosti poskytnutia sociálneho poradenstva. Klienti, ktorí ešte neboli zaevidovaní na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, boli vyzvaní, aby to čím skôr vykonali.

Skupinová práca – 16.03.2015

1. G 15 - Klient od otvorenia Nocľahárne využíva poskytované sociálne služby. Je poberateľom starobného dôchodku. Klient bol upozornený, že pod vplyvom alkoholu nemôže využívať sociálne služby Nocľahárne.
2. G 79 - Motivácia klienta v hľadaní zamestnania, pomoc pri vybavovaní dávky v nezamestnanosti, evidovaný na ÚPSVaR od 04.03.2016.
3. G 45 - Klient nebol prítomný, od 1.1.2016 vykonáva menšie obecné služby pre mesto Dunajská Streda. Klient s problémami s užívaním alkoholu.
4. G 72 - Klient od otvorenia Nocľahárne využíva poskytované sociálne služby. Na vlastnú žiadosť od januára sa začína plniť cez pracovné dni povinnosti vrátnika. Evidovaný na ÚPSVaR. V poslednej dobe tieto povinnosti zanedbáva kvôli

zdravotným ťažkostiam. Odporúčali sme, aby vyhľadal svojho obvodného lekára. Obvodného lekára sme osobne požiadali o vyšetrenie klienta. Sociálna práca s klientom sa začala nielen iba od otvorenia Nocľahárne. Klient nás veľmi často vyhľadal v kancelárii, dali sme mu jedlo. Keď sme sa ho snažili presvedčiť o tom, že túto zimu už nemusí tráviť vonku na ulici, zo začiatku nám neveril.

5. G 49 - Klientka ešte nezaevidovaná na ÚPSVaR, bola upozornená, aby sa zaevidovala medzi uchádzačov o zamestnanie.
6. G 51 - Klient bez občianskeho preukazu. Usmernení vo veci podania žiadosti o OP, následne aby sa zaregistroval medzi uchádzačov o zamestnanie.
7. G 60 – Bezproblémový klient Nocľahárne. Sťažuje sa, že si pýtajú od neho stravu a peniaze. Bol upozornený, aby si dával pozor na osobné veci.
8. G 81 - Motivácia klienta pri hľadaní zamestnania.

Každý klient bol upozornený na dodržiavanie Domového poriadku Nocľahárne, je zakázané konzumovať alkohol pred vstupom do Nocľahárne, počas pobytu v Nocľahárni, treba dbať na osobnú hygienu a treba dodržiavať hygienu a poriadok v izbách, v kuchyni a v sociálnych miestnostiach.

Skupinová práca – 30.03.2015

Prítomní:

- vedúca odboru školstva, sociálnych vecí, športu a kultúry Mestského úradu, vedúca sociálneho oddelenia MsÚ, sociálna pracovníčka MsÚ, terénna sociálna pracovníčka MsÚ
- pracovníci Nocľahárne
- klienti Nocľahárne: G/39, G/60, G/72, G/82, G/49, G/51, G/79, G/81 a G/15.

Noví klienti Nocľahárne sa predstavili. Každý bol upozornený na dodržanie Domového poriadku Nocľahárne. Ďalšie povinnosti: Klienti nocľahárne musia byť zaevidovaní medzi UoZ, ak nepoberajú invalidný alebo starobný dôchodok, musia mať pri sebe osobné doklady ako občiansky preukaz a zdravotnú kartu poistenca. V rámci sociálneho poradenstva pri podaní žiadosti, pri vyplnení tlačív sa majú obrátiť na sociálnu pracovníčku.

Program skupinovej práce:

- 1) Pojem: bezdomovec, bezdomovectvo
- 2) Domový poriadok Nocľahárne
- 3) Vyhodnotenie sociálnych služieb poskytovaných v Nocľahárni od 15.12.2015 do 29.03.2016
 - anonymne – pomocou pripraveného Dotazníka
 - individuálne - pred ostatnými členmi skupiny, diskusia.

Dotazník:

1. Ste vďační za to, že môžete využívať sociálne služby poskytované v Nocľahárni?
(strava, osprchovanie sa, pranie, spanie)
2. Ste spokojní s hore uvedenými sociálnymi službami?
3. Máte možnosť alebo máte nádej na to, aby ste mohli vašu terajšiu situáciu zmeniť?
(práca, bývanie)
4. Čo konkrétne robíte zato, aby sa zmenil Váš život?
- 4) Návrhy na zlepšenie poriadku a bezpečnosti v celom areáli Nocľahárne a aj medzi klientmi Nocľahárne.

Vyhodnotenie dotazníka:

1. Väčšina klientov Nocľahárne je vďačná za to, že môžu využívať sociálne služby poskytované v Nocľahárni.
2. Väčšina klientov je spokojná so sociálnymi službami poskytovanými v Nocľahárni.
3. Hlavne mladšia kategória klientov Nocľahárne je stále podporovaná pri hľadaní zamestnania, poskytuje sa pomoc pri písaní životopisov, pomoc pri písaní žiadostí o prijatie do zamestnania.
4. Väčšina klientov sa obráti na soc. pracovníka o poradenskú pomoc alebo požiada o individuálny rozhovor vo veci zmeny životnej situácie alebo pri hľadaní zamestnania. Zo staršej generácie 1 klient Nocľahárne sa obrátil so žiadosťou na vedúcu sociálneho oddelenia MsÚ o poskytnutie sociálnej služby – v zariadení pre seniorov.

Skupinová práca s klientmi Nocľahárne

Hlavná téma: Sociálny status klienta, motivácia o VPP, vybavenie dávky v hmotnej núdzi

P.č	Priezvisko a meno	Rok narodenia	Bydlisko	Sociálne postavenie	Evidovaný/á medzi UOZ, dátum evid.	Príjem	Poznámka
1.	Klient G 15	1950	Mesto Dunajská Streda	dôchodca	nie	Starobný dôchodok 240,00 €	
2.	Klient G 45	1963	Mesto Dunajská Streda	nezamestnaný	áno	Dávka v HN s akt. príspevkom 124,70 €	
3.	Klient G 49	1990	Klientka je prihl. do nízk. bytu c/49 k svojej matke na Kračanskej ceste	nezamestnaná	áno, od zač. marca	0,00 €	Klientka nemá u seba kartu o evid., nevedela udať presný dátum evid. sa
4.	Klient G 51	1991	Mesto Dunajská Streda	nezamestnaný	áno, od 29.04.2016		Klient ma požiadal o vyplnenie žiadosti o zaevidovane sa medzi UOZ
5.	Klient G 72	1959	Mesto Dunajská Streda	nezamestnaný	áno	61,60 €	
6.	Klient G 79	1962	Mesto Dunajská Streda	nezamestnaný	áno, od 04.03. 2016		Klient má nárok na dávku v nezamestnanosti od 04.03.2016, rozhodnutie zo soc. poisťovne mi

							predložil dňa 29.04.2016
7.	Klient G 81	1974	Mesto Dunajská Streda	nezamestnaný	áno, od 22.03. 2016	0,00 €	
8.	Klient G 39	1955	Mesto Dunajská Streda	dôchodca	nie	Starobný dôchodok vo výške 350,00 €	Klient sa chystá do podnájmu od 10.05.2016

Klientka G/82

Klientka opätovne požiadala vedúcu sociálneho oddelenia, aby mohla využívať sociálne služby Nocľahárne, napriek tomu, že oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda našla ich starú matku po otcovej stránke v Dolnom Štáli. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že sa pohádala so svojou starou matkou, lebo ona žije staromódne, nemá zabezpečené kúrenie, podmienky pre osobnú hygienu, navyše medzi klientmi Nocľahárne si našla partnera, klienta G 51, ktorého nechce opustiť. Do nocľahárne ju priviezli príslušníci Policajného zboru z dôvodu hádky s matkou a matkiným partnerom.

Klient G/82

Maloletý sa zdržiava u starej matky v Dolnom Štáli, pracuje na dohodu v reklamnej agentúre (brat klientky G/82).

Klientka G/68

Klientka sa vrátila z Maďarska, z Feketeerdő, kde už skoro desiaty rok býva jej matka, ktorá vychováva jej maloletého syna, nar. 14.03.2012. Klientka tvrdila, že už sa zaevidovala medzi uchádzačov o zamestnanie, následne sa priznala, že si vyžiadala len formulár žiadosti. Bola upozornená na plnenie si svojej povinnosti.

Klientka G 83 - žena

Klientka sa ešte nezaevidovala medzi uchádzačov o zamestnanie, potrebuje k tomu rôzne doklady zo Šamorína. Na cestu autobusom nemala potrebné finančné prostriedky. Je

odchovancom detského domova, rodičia už zomreli. Klientka G 83 je v partnerskom vzťahu s klientom G 83.

Klient G/83 - muž

Klient pracuje na dohodu od 19.04.2016 v Dunajskej Strede, momentálne vykonáva pomocné práce.

Klient G/81

Vedúca sociálneho oddelenia sa telefonicky informovala na ÚPSVaR Dunajská Streda vo veci klienta G 81, ktorý sa zaevidoval medzi uchádzačov o zamestnanie dňa 22.03.2016 a zatiaľ nedostal Rozhodnutie o zaradení medzi uchádzačov o zamestnanie. Podľa zamestnankyne ÚPSVaR Dunajská Streda klient sa vo vopred danom termíne nedostavil do kancelárie ÚPSVaR Dunajská Streda, preto bol z evidencie vyradený. Klient tvrdí opak, dostavil sa a má aj ďalší dohodnutý termín. Treba počkať na písomné oznámenie vo veci.

Klient G/39

Klient poberá starobný dôchodok, bola mu ponúknutá možnosť podať si žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu do zariadenia pre seniorov. Klient sa ešte nerozhodol, či podá uvedenú žiadosť alebo sa rozhodne pre podnájom.

Klient G/15

Klient od otvorenia Nocľahárne využíva poskytované sociálne služby, nie sú s ním problémy, hoci je alkoholikom už dlhšiu dobu. To bolo aj dôvodom rozpadu jeho manželstva. Jeho mesačný starobný dôchodok je vo výške 240,00 €.

Klient G/51

Klient sa zaevidoval medzi uchádzačov o zamestnanie dňa 29.04.2015, preukázal mi kartičku, s ktorou sa musí dostaviť na kontrolný podpis v predpísanom termíne dňa 25.05.2016. Klient by sa chcel čím skôr zamestnať, požiadal o pomoc pri hľadaní práce. Bude pravidelne informovaný o aktuálnych voľných pracovných miestach poskytovaných z ÚPSVaR Dunajská Streda. Klient by prijal prácu zaučeného montážneho pracovníka.

Klient G/72

Klient celý deň prespí v Nocľahárni, neplní si svoje povinnosti týkajúce sa udržovania čistoty a poriadku v Nocľahárni. Má zdravotné problémy, sťažuje sa na svoje veľké bolesti. Klient dňa 03.05.2016 vo večerných hodinách (o 21, 00 hod.) bol hospitalizovaný v Nemocnici s poliklinikou v Dunajskej Strede. V uplynulom období sociálny pracovník do nocľahárne štyrikrát musel volať rýchlu zdravotnú pomoc, klienti následne boli hospitalizovaný v Nemocnici s poliklinikou v Dunajskej Strede. V spolupráci so sociálnou sestrou sme boli pravidelne informovaní o ich zdravotnom stave.

Oddelenie sociálnych vecí pracuje nielen s bezdomovcami, ktorí využívajú sociálnu službu v Nocľahárni, ale aj s bezdomovcami, ktorí nemajú záujem o túto službu. V tomto roku sme umiestnili jedného bezdomovca do Domova sociálnych služieb, pre ďalšieho máme Rozhodnutie o posúdení odkázanosti na sociálnu službu do Domova sociálnych služieb a už je zaradený do poradovníka čakateľov na sociálnu službu. Podarilo sa nám skontaktovať sa s jeho príbuznými, kým klient nebude umiestnený, môže bývať u nich.

IV. NAŠE SKÚSENOSTI

Každému klientovi sa v terénnej sociálnej práci dostane pozornosť a sociálny pracovník sa snaží jeho situáciu riešiť, pravdaže za predpokladu že s tým klient súhlasí. Sociálna práca sa s klientom niekedy začína úplne od začiatku: začína sa vybavovaním osobných dokladov, pomocou pri zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pri podávaní žiadosti o pomoc v hmotnej núdzi, pri poskytnutí nevyhnutného ošatenia. Sociálna práca sa niekedy zdá ako nekonečná práca, pretože často sa stáva, že sa nám podarí niečo vybaviť, napr. náhradu za odcudzený alebo stratený občiansky preukaz, klient odíde, po opätovnom návrate do nocľahárne znova nemá osobný doklad.

Snažíme sa našich klientov motivovať, aby si uvedomili, že ak chcú na určitý čas bývať v nocľahárni a neskôr sa vrátiť do bežného života, musia pre to niečo urobiť v prvom rade oni sami. Niektorým bezdomovcom stačí malá informácia a dokážu si záležitosti vybaviť v inštitúciách sami, iných treba doslova viesť za ruku, napríklad k lekárovi.

Sociálnu prácu s prvým klientom sme začali ihneď od začiatku otvorenia nocľahárne, s pomocou sponzorov sa nám podarilo vybaviť mu osobné doklady, zaradiť ho do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Klient bol viackrát hospitalizovaný v Nemocnici s poliklinikou,

mali sme v rukách všetky potrebné lekárske nálezy, na základe ktorých by sa mohlo začať vybavenie invalidného dôchodku s cieľom umiestniť ho v zariadení sociálnych služieb, žiaľ tento klient 10. mája 2016 náhle zomrel na ulici.

Počas uplynulých mesiacov sme mali aj prípad, že do nocľahárne prišla matka s maloletým dieťaťom, po niekoľkých dňoch si našli ubytovanie na Kračanskej ceste.

Medzi klientmi sme mali aj 17 ročného maloletého. Skutočnosť bola hlásená na oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kuratele ÚPSVaR Dunajská Streda, ktoré oddelenie ďalej riešilo prípad. Maloletý nadviazal kontakt so svojou starou mamou, s ktorou vôbec neboli v kontakte, ona ho prijala k sebe a maloletý už má zabezpečené bývanie.

Mali sme klientov, ktorí napriek poskytnutiu pomoci odišli z nocľahárne a viac im vyhovuje život na ulici. Máme aj stálych klientov Nocľahárne, ale zoznam klientov sa stále mení. Prevažná časť klientov je z Dunajskej Stredy ale sú aj z okolitých dedín. Nedávno ešte pojem „bezdomovec“ v podmienkach regiónu Dunajská Streda bol spájaný výlučne s mužským pohlavím. Súčasná sociálna situácia tento stav do značnej miery zmenila a medzi klientmi nocľahárne už nie sú vzácnosťou ani ženy.

Významnou formou pôsobenia na klientov bolo aj ich zapájanie sa do pracovných činností formou vykonávania aktivačnej činnosti. Jeden klient zodpovedá kritériám poskytovania sociálnej služby v útulku s podmienkou zamestnať sa. S ním bude uzavretá zmluva o nájme.

Členovia Komisie pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť Mestského zastupiteľstva v Dunajskej Strede dňa 28.01.2016 navštívili nocľaháreň vo večerných hodinách. Členovia komisie si prezreli budovu nocľahárne, izby, kuchyňu. Zaujímali sa o životnú situáciu klientov, dôvody vzniku ich nepriaznivej sociálnej situácie, ako aj pohľad do budúcnosti, poskytli im hygienické potreby a potraviny.

O skutočnosti, že mesto otvorilo nocľaháreň, verejnosť a záujemcovia boli informovaní na webovej stránke mesta, v reláciách Dunajskostredskej mestskej televízie, v Dunajskostredskom hlásniku, pomocou sociálnych sietí, v relácii Pátria Rádió, v kancelárii prvého kontaktu, na ulici osobne aj po pracovnom čase.

Sme veľmi vďační sponzorom, bez pomoci ktorých by sme boli vo veľmi ťažkej situácii. Dostali sme nasledovnú materiálnu pomoc: mikrovlnnú rúru, stolnú lampu, nábytok, posteľ, matrace, kempingovú skladáciu posteľ, školské lavice, sporák, chladničku, práčku, tanieri

hlboké, jednorazové plastové taniere, príbory, hrnčeky na čaj, kôš na špinavé prádlo, dopravu ako odvoz nábytku, polievky, teplé ošatenie, ponožky, posteľnú bielizeň, písacie potreby, teplú stravu, potravín.suroviny, mäso, pekárenské výrobky, čistiace a dezinfekčné prostriedky, prostriedky na osobnú hygienu, peniaze v hotovosti na vybavenie dokladov.

V marci 2016 Občianske združenie Svetlo – Fény Polgári Társulás uskutočnilo exkurzie v Nocľahárni so študentmi Strednej zdravotníckej školy, spätná väzba bola veľmi pozitívna.

V. PLÁNY DO BUDÚCNA

Poskytovanie sociálnych služieb zameraných na „prežitie“ sa javí z pohľadu sociálnych pracovníkov ako nepostačujúce a vzniká potreba a priestor pre zintenzívnenie práce, orientovanej na zmenu spôsobu života týchto ľudí.

Bezdomovectvo ako závažný sociálno-patologický jav je fenoménom najmä veľkých miest. Tento fenomén sa javí ako omnoho závažnejší, pokiaľ ide o bezdomovectvo mladých ľudí v období zakladania si rodiny a na začiatku ich profesionálnej kariéry.

Vysoké životné náklady v kombinácii s nedostatkom pracovných príležitostí, nízkou (často neistou) mzdou v niektorých profesiách môže spôsobiť hrozbu chudoby aj pre skupinu mladých ľudí. U odchovancov z detských domovov, súdne trestaných, prípadne mladých ľudí z rodín s problematickými vzťahmi sa toto riziko ešte znásobuje. Mladí ľudia žijúci na začiatku svojej životnej kariéry v absolútnej chudobe, bez strechy nad hlavou musia čeliť sociálnej exklúzii – sú vylúčení z mnohých oblastí spoločenského života a ich každodenné životné stratégie sa stávajú bojom o prežitie. V spoločnosti so sociálnymi nerovnosťami to môže viesť často k sociálnej deprivácii, úniku k závislostiam, k zvýšenej kriminalite.

Čo sa týka starších bezdomovcov, nájsť si prácu krátko pred dovŕšením dôchodkového veku je tiež veľký problém, umiestniť takého klienta do zariadenia sociálnych služieb je skoro nemožné, preto jediným možným aj keď dočasným riešením pre nich je využitie služieb nocľahárne a poskytnutie sociálneho poradenstva.

V našej správe o zabezpečení sociálnych služieb v Nocľahárni sme sa snažili poukázať na príčiny vzniku bezdomovectva a aj na pomoc, ktorá im môže byť poskytnutá, ak budú

dodržiavať určité pravidlá. Bezdomovci nemusia využiť túto službu, ktorú im poskytuje obec, avšak ak prídu do nocľahárne, zistia, že je to oveľa pohodlnejšie ako spať niekde na ulici, kde je zima, neporiadok a hlavne nebezpečenstvo. V poslednej dobe sa často stretávame s prípadmi, kedy ľudia nejakým spôsobom ubližujú práve tejto skupine ľudí. Bezdomovec je predsa človek ako my, líši sa len tým že nemá trvalé bývanie, prácu. Sociálna práca je v tejto problematike taktiež veľmi dôležitá a v mnohých prípadoch dokáže človeku pomôcť natoľko, že si začne svoju situáciu uvedomovať a postupom času sa z problému, v ktorom sa nachádza, dostane.

Správa o zabezpečení sociálnych služieb v Nocľahárni svedčí o jej nevyhnutnej potreby, preto navrhujeme aj v budúcnosti ďalej prevádzkovať uvedenú budovu s cieľom zaregistrovať ako sociálnu službu.

V zmysle § 62 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov poskytovateľ sociálnej služby môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do registra, ktorý vedie vyšší územný celok.

K žiadosti o zápis do registra sa prikladá okrem iných dokladov aj doklad, ktorý obsahuje údaje o priestorových podmienkach, ktoré sa preukazuje kópiou listu vlastníctva alebo kópiou nájomnej zmluvy o výpožičke. Nájomná zmluva alebo zmluva o výpožičke musí byť uzatvorená najmenej na čas poskytovania sociálnej služby alebo pri poskytovaní celoročnej pobytovej sociálnej služby najmenej na tri roky. Z uvedeného dôvodu navrhujeme nájomnú zmluvu predĺžiť na ďalšie roky.

V zmysle § 71 ods. 6 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov obci, ktorá zriadila alebo založila zariadenie uvedené v § 25 (Nocľaháreň) alebo obci, ktorá poskytuje sociálne služby v týchto zariadeniach, sa z účelovej dotácie ministerstva poskytuje finančný príspevok na financovanie sociálnej služby v tomto zariadení nasledovne:

Druh sociálnej služby	Výška finančného príspevku na jedno miesto v zariadení na mesiac	Výška finančného príspevku na jedno miesto v zariadení na rozpočtový rok
nocľaháreň	120 eur	1 440 eur

V zmysle § 78b Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov finančný príspevok na financovanie sociálnej služby v zariadení sa poskytuje na príslušný rozpočtový rok na základe písomnej žiadosti obce, ktorá sa podáva ministerstvu v termíne od 1. augusta do 30. septembra predchádzajúceho rozpočtového roka. Ak obec alebo neverejný poskytovateľ sociálnej služby nepodá ministerstvu písomnú žiadosť spolu s prílohami v termíne podľa prvej vety, právo na poskytnutie finančného príspevku na financovanie sociálnej služby v zariadení podľa § 71 ods. 6 na príslušný rozpočtový rok a finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a na príslušný rozpočtový rok po 30. septembri predchádzajúceho rozpočtového roka zanikne.

Materiál bol prerokovaný na zasadnutí Komisie pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť MsZ Dunajská Streda a na zasadnutí Mestskej rady v Dunajskej Strede a odporúča sa schváliť.